

POLSKA PLATFORMA ORGANIZACJI POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

platforma.posrednikow@polbrokers.pl

Warszawa 25.10.2012.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

Podsekretarz Stanu

Pan Michał Królikowski

Szanowny Panie Ministrze!

W ramach konsultacji społecznych projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów finansowych, budowlanych i transportowych, **Polska Platforma Organizacji Pośredników Ubezpieczeniowych (Platforma Pośredników)** wnosi o wykreślenie w całości przepisu Art. 15 z Projektu, zgodnie z którym do projektu ustawy wprowadzone są zmiany tzw. „deregulacyjne” dotyczące agentów i brokerów ubezpieczeniowych.

Zdaniem Platformy Pośredników - w kwestiach dostępu do zawodów agenta i brokera niezbędne jest zachowanie wymogów:

1. co najmniej średniego wykształcenia w przypadku agentów ubezpieczeniowych i brokerów ubezpieczeniowych,
Zobowiązującego egzaminu po przeprowadzonym szkoleniu dla agentów ubezpieczeniowych,
3. egzaminu bez możliwości z niego zwolnienia dla brokerów ubezpieczeniowych.

Spełnienie powyższych, minimalnych wymogów, warunkuje utrzymanie wysokiej jakości usług świadczonych przez pośredników ubezpieczeniowych.

Przedstawione w projekcie ustawy założenia „deregulowania” zawodów agenta i brokera ubezpieczeniowego, w przypadku których dostęp jest otwarty i wymaga jedynie potwierdzenia posiadania niezbędnej wiedzy oraz kwalifikacji, jest nieporozumieniem.

Platforma Pośredników Ubezpieczeniowych :

Sekretariat : Al. Jana Pawła II 34 lok. 11 00-143 Warszawa tel. 22 828 43 49

Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych Prezes – Jacek Kliszcz

Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych Prezes – Adam Sankowski

Izba Gospodarcza Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka Prezes – Stanisław Nowak

Polska Izba Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych Prezes – Małgorzata Kaniewska

Wysoki poziom złożoności zawodu pośrednika ubezpieczeniowego wynika zarówno z szerokiego wachlarza zagadnień jakimi się zajmuje (cały obszar aktywności zawodowej, gospodarczej i społecznej obywateli) jak i z odpowiedzialności za wykonanie usługi wobec klienta, powierzającego brokerowi czy też agentowi swój majątek, a także kwestie zabezpieczenia rodziny i mienia osobistego, czy też firmowego. Wywiązanie się z nałożonych obowiązków jest niemożliwe bez zachowania minimalnych standardów zawodowych, będących wynikiem posiadanych kwalifikacji.

Wyszkolenie na poziomie średnim jest minimalnym progiem, umożliwiającym zrozumienie zagadnień i problemów będących przedmiotem pracy agenta i brokera ubezpieczeniowego. Obrazuje to Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 roku (Dz.U.2009 nr 4). Dokument precyzyjnie określa, jakie umiejętności nabywa uczeń na tym etapie kształcenia, w szczególności:

1. czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania tekstów;
2. myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym;
3. myślenie naukowe – umiejętność wykorzystania wiedzy o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków;
4. umiejętność komunikowania się w mowie i piśmie w języku ojczystym;
5. umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi – komunikacyjnymi;
6. umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji.

Nie ma chyba najmniejszych wątpliwości, że brak powyższych umiejętności uniemożliwia wykonywanie tak złożonego i odpowiedzialnego zawodu.

Warto również wspomnieć, że dopiero na tym etapie edukacyjnym szkoła kształtuje u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, szacunek dla innych ludzi, kreatywność, przedsiębiorczość i kultura osobista.

Przeprowadzenie egzaminu po zakończonym szkoleniu dla agentów ubezpieczeniowych, jak również utrzymanie obowiązkowego egzaminu bez możliwości z niego zwolnienia dla brokerów ubezpieczeniowych, są jedynymi sposobami weryfikacji wiedzy posiadanej przez pośredników ubezpieczeniowych.

Nie ulega wątpliwości, że tylko posiadający powyższe umiejętności i legitymujący się co najmniej wykształceniem średnim - agent ubezpieczeniowy lub broker ubezpieczeniowy - są w stanie rzetelnie i z pożytkiem dla klienta wykonywać swoją profesję.

Spełnienie i tak niezbyt wygórowanych wymogów stawianych przez Ustawodawcę w obowiązującej dzisiaj Ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym, powoduje lepszą ochronę klienta nabywającego polisę ubezpieczeniową. W sytuacji, gdy na rynku znajduje się wiele skomplikowanych ofert, zawierających w sobie element inwestycyjny, nie każdy klient jest w stanie samodzielnie zweryfikować i wybrać najlepszy, adekwatny do swoich potrzeb produkt.

Tylko kompetentny pośrednik, posiadający umiejętności, co najmniej na poziomie wskazanym w przytoczonym wyżej Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej zadba, aby osoba poszukująca ochrony ubezpieczeniowej otrzymała najwyższej jakości, i co istotne, odpowiadający potrzebom klienta produkt.

Ochrona klienta /konsumenta powinna być czynnikiem decydującym przy tworzeniu prawa. Ten widoczny i postępujący trend zauważalny jest już w prawodawstwie unijnym, gdzie zwiększenie ochrony prawnej konsumenta staje się celem nadrzędnym, czego dowodem są zapisy w projektach Dyrektywy IMD2 i proponowane rozwiązania dotyczące produktów z funduszem inwestycyjnym (PRIPS).

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na fakt określenia przez projekt Dyrektywy IMD2 (która po zatwierdzeniu jej przez Parlament i Radę Europejską będzie obligatoryjnie implementowana przez stronę polską) wymogu posiadania właściwej wiedzy i umiejętności przez pośredników ubezpieczeniowych.

Zgodnie z art. 8 Dyrektywy -

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 33.

akty określają:

(a) pojęcie właściwej wiedzy i umiejętności pośrednika przy prowadzeniu działalności pośrednictwa ubezpieczeniowego wobec klientów, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu;

(b) odpowiednie kryteria określające w szczególności poziom kwalifikacji zawodowych, doświadczenia i umiejętności wymagane do celów prowadzenia pośrednictwa ubezpieczeniowego;

c) kroki, których podjęcia racjonalnie można oczekiwać od pośredników ubezpieczeniowych i zakładów ubezpieczeń, w celu aktualizacji wiedzy i umiejętności poprzez dalszy rozwój zawodowy, aby utrzymać działalność na odpowiednim poziomie.

Wydaje się wobec tego, że jeżeli pośrednictwo ubezpieczeniowe jest regulowane aktem na poziomie dyrektywy i akt ten odnosi się do odpowiedniej wiedzy i umiejętności, uwalnianie tych zawodów przez polskie prawo stoi w sprzeczności z przepisami dyrektywy, której jednym z celów będzie zapewnienie posiadania przez pośredników kwalifikacji „odpowiednich do złożoności sprzedawanych produktów”.

Należy stwierdzić, że sam fakt regulacji przez dyrektywę tego rodzaju działalności oznacza, że jej specyfika nie pozwala na umożliwienie wejścia do zawodu ludziom o bardzo niskim, podstawowym wykształceniu, których wiedza nie została w żaden sposób zweryfikowana nawet na poziomie zakładu ubezpieczeń (w przypadku agentów), lub, którzy posiadają tylko doświadczenie w zakresie ubezpieczeń. Przepis projektu ustawy dotyczący doświadczenia w zakresie ubezpieczeń jest sformułowany w tak dużym stopniu ogólności, że w zasadzie dotyczy wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób związani byli z tego typu działalnością. Przykładowo osoba z podstawowym wykształceniem, która przez 6 lat wypełniała polisy np. OC/AC nie mając do czynienia z inną działalnością, również posiada niezbędne doświadczenia do tego, aby zostać brokerem ubezpieczeniowym.

Należy podkreślić, że sprawdzenie posiadania właściwej wiedzy nie jest możliwe poprzez przeprowadzanie jedynie szkoleń, lub stworzenie licznych wyjątków od egzaminów, a tym bardziej obniżenie progu wykształcenia do minimum.

Analiza projektu dyrektywy IMD2 wskazuje na fakt obciążenia pośredników znaczną odpowiedzialnością za przekazanie klientowi w sposób jasny i zrozumiały rzetelnych i fachowych informacji o produkcie w oparciu o :
„analizę odpowiednio dużej liczby umów ubezpieczeń dostępnych na rynku, umożliwiającą mu sformułowanie zaleceń, zgodnie z kryteriami zawodowymi dotyczącymi umowy ubezpieczenia, która w najwłaściwszy sposób spełniałaby potrzeby klienta.”

Oddzielny rozdział dyrektywy normuje zasady sprzedaży produktów inwestycyjnych, w przypadku których pośrednik zobowiązany jest do dostarczenia informacji o „produktach ubezpieczeniowych oraz proponowanych strategiach inwestycyjnych. Powinny one obejmować stosowne wytyczne oraz ostrzeżenia o ryzyku połączonym z inwestycjami w takie produkty lub w związku z poszczególnymi strategiami inwestycyjnymi”.

Aby dostarczyć tego typu informacji klientowi, a nawet zrozumieć sens zaleceń, należy posiadać specjalistyczną wiedzę w tej dziedzinie i nie sposób sobie uzmysłwić w jaki sposób broker z podstawowym wykształceniem, po sześciu latach wypełniania polis komunikacyjnych, mógłby dostarczyć tych informacji klientowi, bez uzasadnionego ryzyka porażki inwestycyjnej i co za tym idzie wymiernych strat finansowych klienta.

Opisując zatem zmiany jakie niesie Dyrektywa IMD2, należy pamiętać o implikacjach tych przepisów w stosunku do polskiego prawa. Dyrektywa implementowana zostanie przez stronę polską po jej przyjęciu przez Parlament i Radę. Do chwili obecnej strona polska nie wносиła zastrzeżeń co do wymogów posiadania określonego wykształcenia i kwalifikacji pośredników ubezpieczeniowych, określonych dość szczegółowo w dyrektywie.

Co więcej, stanowisko rządu polskiego w tej sprawie jest pozytywne i zostało przedstawione Komisji Europejskiej w sierpniu bieżącego roku. Wobec powyższego należy zdawać sobie sprawę z tego, że zmiany „deregulacyjne” będą podlegały i tak korekcie Ustawodawcy, a po implementacji dyrektywy przepisy powrócą do poprzednich regulacji w zakresie wymogów kwalifikacji i wykształcenia.

Ponadto pragniemy stwierdzić, że w prawie 200-stronicowym Uzasadnieniu do projektu ustawy, Projektodawca nie podaje ani jednego powodu, dla którego zasadne jest przeprowadzenie deregulacji zawodów agenta i brokera ubezpieczeniowego.

W przypadku pozostałych zawodów robi to bardzo obszernie, opisując skutki stosowania starej i oddziaływanie nowej regulacji na sektor finansów publicznych, na rynek pracy lub na konkurencyjność gospodarki. Jak rozumiemy nie zrobiono tego w odniesieniu do pośredników ubezpieczeniowych, ponieważ nie znaleziono żadnego argumentu przemawiającego za deregulacją akurat tych zawodów.

Naszym zdaniem Ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym z podanych powyżej powodów powinna pozostać w niezmienionym kształcie i należy jeszcze raz podkreślić, że proponowane zmiany mogą zaszkodzić konsumentom, a skutki nieodpowiednio dobranej ochrony ubezpieczeniowej narażą Skarb Państwa na poważne straty w postaci wypłacanych w przyszłości odszkodowań, zapomóg lub rent.

Z wyrazami szacunku

w imieniu Platformy Pośredników

Jacek Kliszczyk

* * *